

LAAT GEHOORVERLIES JE NIET BEPERKEN

De negatieve gevolgen van slecht kunnen horen, worden nog altijd fors onderschat. Hoog tijd om daar verandering in aan te brengen.

Vandaag, 3 maart, is het World Hearing Day. Deze dag is door de World Health Organisation (WHO) in het leven geroepen om aandacht te vragen voor doofheid en slechthorendheid. Het thema is dit jaar: Laat gehoorverlies je niet beperken! Daarbij wordt benadrukt dat tijdige en goede behandeling van groot belang is.

Volgens de WHO zijn er wereldwijd zo'n 465 miljoen mensen met een serieus gehoorverlies, ruim 6% van de bevolking. 34 miljoen daarvan zijn kinderen. Bovendien stijgen de aantallen snel. De WHO verwacht dat het in 2050 om meer dan 900 miljoen mensen gaat.

Ook in Nederland groeit het aantal slechthorenden. Op dit moment gaat het om ongeveer 1,3 miljoen mensen met een matig tot ernstig gehoorverlies, waarvan de helft gebruik maakt van een hoortoestel. Daarbij gaat het zeker niet alleen om ouderen. Uit TNO-onderzoek blijkt dat er in Nederland elk jaar 20.000 jongeren bijkomen met gehoorklachten als gevolg van de blootstelling aan (te) hard geluid.

Slecht kunnen horen leidt tot forse negatieve sociale en medische gevolgen, met hoge kosten. Een al langer bekend gevolg van verminderd gehoor is sociaal isolement en meer ziekteverzuim. Dit is ook wel goed voor te stellen: als het verstaan van collega's en het deelnemen aan overleg veel inspanning kost, is vermoeidheid een logisch gevolg en ligt ziekteverzuim op de loer. En recent onderzoek onder kinderen wijst uit dat zelfs een licht gehoorverlies al leidt tot mindere schoolprestaties.

Maar het gaat ook om medische gevolgen. Er blijkt bijvoorbeeld steeds duidelijker dat er een relatie bestaat tussen gehoorverlies en dementie. Tijdige hoorzorg en het gebruik van een goed hoortoestel kan de cognitieve achteruitgang met 30% vertragen.

Veel mensen zijn zich nauwelijks bewust van de enorme impact die slechthorendheid kan hebben en het wordt hoog tijd om daar meer aan te doen.

Onderzoeksinstituut SiRM becijferde onlangs dat zonder hoorzorg alleen het leeftijdsgelateerde gehoorverlies de samenleving jaarlijks al 5,8 miljard euro kost. De jaarlijkse uitgaven aan reguliere hoorzorg bedragen nu 260 miljoen euro, wat op jaarbasis circa €2,5 miljard aan maatschappelijke baten oplevert. De resterende maatschappelijke kosten zijn nu jaarlijks nog steeds €3,3 miljard.

World Hearing Day is bedoeld om het grote en groeiende probleem van slechthorendheid onder de aandacht te brengen, maar ook om op te roepen tot actie. Allereerst gaat het dan om preventieve maatregelen om vermijdbaar gehoorverlies te voorkomen, bijvoorbeeld door de blootstelling aan (te) hard geluid tegen te gaan. Op dit moment heeft tien procent van de

jongeren onder de 25 last van 'n permanente piep in de oren en wordt er verwacht dat dit de komende vijf jaar zal oplopen naar twintig procent. Enge cijfers! Hoe ze dit oplopen? Door te hard geluid bij concerten, festivals, tijdens het uitgaan of door hele harde muziek te luisteren via hun headset. Dit soort gehoorschade is niet te herstellen. Wel te voorkomen! Meer voorlichting over gehoorschade en het gebruik van gehoorbeschermers zou zeker al kunnen helpen.

Maar helaas is gehoorverlies niet helemaal te voorkomen. Net als de andere onderdelen van ons lichaam, 'slijt' ook ons gehoor. Bij vrijwel iedereen gaat het gehoor achteruit bij het ouder worden. Maar dat is geen reden om er niets aan te doen. Toch stellen veel mensen met gehoorverlies het vaak lang uit voordat ze overgaan tot het aanschaffen van een hoortoestel. Gemiddeld is dat wel 5 tot 7 jaar. Jaren waarin het gehoor verder achteruit gaat, horen meer inspanning kost, vermoeidheid groter wordt en cognitieve vaardigheden afnemen. Mensen met gehoorverlies maar daar niets aan doen, doen zichzelf tekort maar ook hun omgeving. De nadelige gevolgen en gezondheidsrisico's leiden bovendien tot hoge kosten. Dat moet en kan anders.

Alle betrokken partijen moeten zich met elkaar inzetten om die 'wachtijd' te bekorten. Uiteraard kunnen de audicienbedrijven hierbij een actieve rol spelen, maar het belang is veel breder. Wat ons betreft komt er een Sire-achtige campagne om gehoorverlies bespreekbaar te maken met als doel om slechthorendheid waar mogelijk te voorkomen en het taboe van een hoortoestel definitief te doorbreken.

'Laat gehoorverlies je niet beperken' zou een mooie slogan van zo'n campagne zijn.

Auteurs:

Dr.ir. Jan A.P.M. de Laat, klinisch-fysicus – audioloog, verbonden aan het Audiologisch Centrum (KNO) van het Leids Universitair Medisch Centrum

drs. Meindert Stolk - voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Audicienbedrijven